

ρεύσεως τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ὅτι ἐκ τοῦ Πατρός, οὐ μὴν καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐκπορεύεται· Ἐξεδόθη ὑπὸ Κωνστ. Σιμωνίδου ἐν Λονδίνῳ τῷ 1858, ὃς προέταξε καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ χαλκευθέντα πλήρη μυθολογημάτων βίον τοῦ Νικολάου. 2) Ἐλεγχοὶ κεφαλαιώδεις τοῦ παρὰ Λατίνοις καινοφανοῦς δόγματος τοῦ ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ προέρχεται. Ἐξεδόθη ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βιβλιοθήκης. 3) Κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ηάπα. 4) Λόγος πρὸς Λατίνον περὶ ἀζύμων. 5) Λόγος Β' περὶ ἀζύμων. Ἀμφότεροι ἀπόκεινται ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 355 χειρογράφῳ τῆς ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκης. 6) Ἀπομνημονεύματα ἐκ τῶν ἐν διαφόροις λόγοις γεγραμμένων κατὰ Λατίνων περὶ τῆς εἰς τὸ ἄγιον Πνεῦμα βλασφημίας. Σώζονται ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθήκῃ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν. Τὰ Ἀπομνημονεύματα ἐπονήθησαν ὑπὸ τοῦ Νικολάου ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Φίλος τις ἥτησε παρ' αὐτοῦ τοὺς λόγους οὓς κατὰ Λατίνων συνέταξε· οὗτος δὲ μὴ ἔχων τούτους προχείρους συνέγραψε τὰ Ἀπομνημονεύματα καὶ ἔπειταν αὐτὰ τῷ φίλῳ. „Ταῦτά σοι ἐν τῷ παρόντι παρ' ἡμῶν ἐσχεδίασται, λέγει ἐν τέλει τοῦ πονήματος, ὅτι μὴ τὸ τοὺς λόγους ἔχον βιβλίον προχείρως εἴχομεν δοῦναι σοι“.

Ἀνδρόνικος Καματηρὸς ὑπῆρξεν Ἐπαρχος, μέγας Δρουγγάριος τῆς Βίγλης καὶ κατ' ἐπιγαμίαν συγγενῆς τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, ώς ὁ Κίνναμος ἰστορεῖ, ἤκμαζε περὶ τὸ ἔτος 1155. Οὗτος συνέγραψεν ἀντίρρησιν κατὰ Λατίνων περὶ τῆς τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως, ἐν βίβλῳ ἥτις Ἰερὰ Ὁπλοθήκη ὠνομάσθη, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἄλλων ὑποθέσεων διέλαθε, καὶ ἥτις σώζεται μέχρι τοῦ νῦν ἀνέκδοτος τῇ ἑταῖρᾳ ἐπιγραφῇ „Σύγγραμμα Ἀνδρονίκου σεβαστοῦ τοῦ πατρόθεν μὲν Καματηροῦ, μητρόθεν δὲ Δούκα, συλλεγέν καὶ συ-

